

Projekt z dnia 8 maja 2009 r.

Załącznik

do uchwały nr/2009

Rady Ministrów

z dnia 2009 r.

Rządowy program wspierania w latach 2009-2011 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach podstawowych i ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia - „Radosna szkoła - kraina sprawności i zdrowia”.

I. WSTĘP

Od kilku lat realizowane są działania, które służą wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci, między innymi przez podnoszenie poziomu edukacji, wczesne odkrywanie uzdolnień oraz zapewnienie lepszego dostępu do edukacji najmłodszych dzieci. Jednym z takich działań jest umożliwienie dzieciom wcześniejszego rozpoczynania nauki w szkole przez stopniowe obniżanie wieku rozpoczynania obowiązkowego szkolnego do 6 roku życia.

Celem Rządowego programu wspierania w latach 2009-2011 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach podstawowych i ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia - „Radosna szkoła - kraina sprawności i zdrowia”, dalej „program rządowy”, jest wspieranie organów prowadzących szkoły podstawowe i ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia w tworzeniu odpowiednich warunków do realizowania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego określonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) oraz przygotowanie szkół do rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci sześciolatnie zgodnie z ustawą z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 458).

Od 2009 r. dzieci rozpoczynające naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej będą realizowały nową podstawę programową kształcenia ogólnego. W klasie pierwszej będą uczyły się dzieci

siedmioletnie, a na wniosek rodziców także sześćoletnie. Bardzo istotne jest, aby możliwie łagodnie wprowadzić te dzieci w naukę szkolną, uwzględniającą również edukację fizyczną i zdrowotną. W tym celu konieczne jest stworzenie w szkołach właściwych warunków służących realizowaniu podstawy kształcenia ogólnego dzieci w młodszym wieku szkolnym, polegających na stworzeniu lub doposażeniu:

- ◆ ogródków szkolnych (nazwanych umownie „krajną sprawności i zdrowia na słońce”), zadaniem których jest umożliwienie realizowania podstawy programowej wychowania fizycznego dzieci w młodszym wieku szkolnym,
- ◆ miejsc zabaw w szkole (nazwanych umownie „krajną sprawności i zdrowia na deszcz”), zadaniem których jest zabezpieczenie – zgodnie z naturalnymi warunkami rozwojowymi dzieci – organizacji zabaw ruchowych.

Sprzęt rekreacyjny do ogródków szkolnych i pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole, na które przeznaczone zostaną środki finansowe programu, służyć będą rozwojowi kompetencji kluczowych i umiejętności opisanych w nowej podstawie programowej, w tym związanych przede wszystkim z zajęciami ruchowymi, w tym z zabawą i rekreacją, a także z rozwijaniem zmysłów, w tym z diagnozą i terapią.

Sprzęt rekreacyjny i pomoce dydaktyczne pomogą w:

- realizowaniu nowej podstawy programowej,
- wczesnym diagnozowaniu deficytów rozwojowych oraz podejmowaniu działań usprawniających,
- wczesnym diagnozowaniu deficytów wynikających z zaniedbań środowiskowych,
- podejmowaniu działań stymulujących wszechstronny rozwój dziecka oraz działań korygujących zaburzone funkcje i struktury poznawcze.

Realizacja podstawy programowej wymaga indywidualizacji nauczania oraz dostosowania metod i wyposażenia do potrzeb uczniów, tak aby mogli oni sprostać wymaganiom określonym w podstawie programowej.

Realizacja programu pozwoli na dofinansowanie ze środków budżetu państwa działań podejmowanych przez organy prowadzące szkoły na rzecz zapewnienia bezpiecznych

i przyjaznych warunków do prowadzenia zajęć z dziećmi rozpoczynającymi realizowanie nowej podstawy programowej.

Niniejszy program jest spójny z innymi działaniami podejmowanymi przez Ministra Edukacji Narodowej na rzecz poprawy jakości kształcenia, w tym również z programami współfinansowanymi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach).

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawę prawną programu stanowi art. 90u ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

III. CZAS TRWANIA PROGRAMU

Program będzie realizowany w latach 2009 – 2011.

IV. CELE PROGRAMU

Celem programu jest:

- stworzenie uczniom sześć - i siedmioletnim rozpoczynającym spełnianie obowiązku szkolnego warunków w zakresie nauczania, wychowania i opieki w szkole porównywalnych ze standardami edukacji przedszkolnej,
- wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły przez doposażenie ogródków szkolnych w sprzęt rekreacyjny oraz klas szkolnych i świetlicowych w pomoce dydaktyczne,
- tworzenie warunków organizacyjnych umożliwiających realizowanie nowej podstawy programowej, w tym w zakresie wychowania fizycznego,
- tworzenie bezpiecznych warunków w zakresie realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego edukacji wczesnoszkolnej i organizowania zajęć świetlicowych.

V. BENEFICJENCI PROGRAMU

Beneficjentami pośrednimi programu są organy prowadzące szkoły podstawowe i ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia, którymi są jednostki samorządu terytorialnego,

osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dalej „organy prowadzące”.

Beneficjentami końcowymi programu są uczniowie edukacji wczesnoszkolnej, w szczególności rozpoczynający w latach 2009 – 2011 naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej albo w klasie pierwszej ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program „Radosna szkoła – kraina sprawności i zdrowia” zakłada, że doposażenie szkół w sprzęt rekreacyjny i pomoce dydaktyczne ułatwi realizowanie nowej podstawy programowej i stworzy warunki do wszechstronnego rozwoju dziecka.

Jednym z najważniejszych elementów przygotowania szkół do realizowania nowej podstawy programowej jest wyposażenie szkół w sprzęt rekreacyjny i pomoce dydaktyczne, których podstawowym zadaniem jest tworzenie warunków do indywidualizacji procesu kształcenia i oddziaływań diagnostyczno-terapeutycznych wobec dzieci w młodszym wieku szkolnym. Edukacja wczesnoszkolna ma być jak najbardziej przyjazna i powinna umożliwiać łączenie nauki z zabawą i zapewniać jak najlepszą opiekę i bezpieczeństwo dzieciom, również najmłodszym.

Celem utworzenia „Krainy sprawności i zdrowia” jest:

- zwiększenie aktywności ruchowej dzieci w wieku wczesnoszkolnym,
- zapewnienie dzieciom w wieku wczesnoszkolnym warunków do kształtowania zdrowotnej sprawności fizycznej,
- promowanie nawyku aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu,
- realizowanie treści podstawy programowej, w tym z wychowania fizycznego,
- kształtowanie kompetencji kluczowych w zabawie,
- rozwijanie umiejętności motorycznych dzieci w młodszym wieku szkolnym,
- kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie,
- kształtowanie umiejętności społecznych, w szczególności umiejętności komunikacyjnych.

U dzieci w młodszym wieku szkolnym obserwujemy kilka prawidłowości rozwojowych istotnych dla możliwości stymulacji rozwoju somatycznego i motorycznego. Owe prawidłowości

dotyczą rozwoju zarówno zdolności kondycyjnych, głównie wytrzymałości tlenowej i siły mięśni, jak i zdolności koordynacyjnych.

Na progu szkoły zwiększają się możliwości dzieci do wykonywania wysiłków długotrwałych, a skuteczna stymulacja rozwoju wydolności organizmu (podstawowej właściwości ze względu na zdrowie człowieka) wymaga stosunkowo dużej aktywności i intensywności wysiłku fizycznego, angażującego duże grupy mięśniowe. Na skutek naturalnych procesów rozwojowych poprawia się proporcja siły mięśniowej do masy ciała, jednak wciąż wyraźnie lepiej rozwinięte są dolne niż górne partie mięśni. W tym okresie otwiera się równocześnie możliwość stymulacji rozwoju siły i wytrzymałości mięśniowej dzieci. Szczególne znaczenie mają ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne (tułowia, obręczy kończyn dolnych i obręczy kończyn górnych) oraz sprzyjające formowaniu się nawyku prawidłowej postawy ciała.

Istotne zmiany zachodzą również w obrębie koordynacji ruchowej – rośnie zdolność do łączenia ruchów. Ponadto wysoki poziom witalności organizmu dziecka w tym wieku stwarza bardzo dobre warunki do hartowania.

W związku z powyższym, szczególnego znaczenia dla jakości oferty edukacyjnej współczesnej szkoły nabierają warunki stymulacji aktywności i sprawności fizycznej najmłodszych uczniów, w szczególności możliwość zabawy na świeżym powietrzu, w różnych porach roku. Dobrze przygotowane miejsce poza budynkiem szkolnym do prowadzenia zajęć ruchowych z uczniami pierwszego etapu edukacji jest warunkiem koniecznym dla sprostania temu zadaniu. Urządzenia umożliwiające pokonywanie przeszkód: wspinanie, czworakowanie, przeskoki, przeploty, zwisy itp., umożliwi różne formy ruchu stymulujące rozwój siły i wytrzymałości mięśniowej, respektując równocześnie ważne wskazanie, iż w trakcie ćwiczeń, zabaw i gier ruchowych stymulujących siłę mięśni dzieci dopuszcza się obciążenia wynikające jedynie z pokonywania ciężaru własnego ciała. Wskazane jest, aby przy placach zabaw wyposażonych w różnego rodzaju drabinki, pomosty, drążki, równoważnie itp. było miejsce, plac, boisko umożliwiające organizowanie zabaw i gier ruchowych, których treścią byłyby naturalne formy ruchu dziecka w młodszym wieku szkolnym: biegi, skoki i rzuty.

Urządzenia powinny być tak skonstruowane i usytuowane, aby można było je wykorzystywać równocześnie jako elementy składowe torów przeszkód, które są atrakcyjne dla najmłodszych uczniów.

Potrzeba stwarzania odpowiednich warunków do spontanicznej i zorganizowanej aktywności fizycznej uczniów pierwszego etapu edukacji nie wynika jedynie z potrzeby skutecznego wspierania ich rozwoju somatycznego i motorycznego.

Środowisko materialne, w którym najmłodszy uczniowie podejmują w szkole aktywność fizyczną, obok czynnika podmiotowego, warunkują możliwości realizacji zadań wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych. Zgodnie z nią, uczeń kończący pierwszy etap edukacji m.in. jest zdolny do udziału w marszobiegu trwającym co najmniej 15 minut, potrafi pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne oraz wykonywać ćwiczenia równoważne, a także potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych. Istnienie takiego obiektu na terenie szkoły ułatwi również rozwiązanie problemu racjonalnego wykorzystania istniejących w placówce obiektów sportowych. Potrzeby najmłodszych uczniów są inne niż ich starszych koleżanek i kolegów. W takiej sytuacji w szkołach ogranicza się dostęp uczniów pierwszego etapu edukacji do przystosowanych raczej do potrzeb starszych uczniów obiektów sportowych, nie oferując nic w zamian.

Dzięki wyposażeniu ogródków szkolnych, szkoła będzie mogła dobrze wykorzystać bardzo ważny okres w rozwoju motorycznym uczniów. Taki obiekt umożliwi także aktywność fizyczną pozwalającą rozładować napięcia emocjonalne, wynikające z nieuchronnego ograniczenia aktywności dzieci w trakcie większości szkolnych zajęć.

Zakłada się, że dzięki przekazanym środkom finansowym przy każdej szkole może powstać lub zostać doposażona co najmniej jedna „Kraina sprawności i zdrowia”.

„Kraina sprawności i zdrowia na słońce” to kolorowy ogródek przy szkole, dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Dogodnym miejscem usytuowania jest sąsiedztwo boiska do prowadzenia zabaw i gier ruchowych. W ogródku uwagę przyciągają różnorodne drabinki, przyjazne ścianki wspinaczkowe, zróżnicowane ze względu na możliwości dzieci równoważnie oraz kolorowe huśtawki. Zainteresowanie dzieci powinny wzbudzać umieszczone przy każdym urządzeniu czytelne tablice informacyjne pokazujące możliwości i sposób wykorzystania każdego urządzenia, włącznie z ilustracjami dotyczącymi bezpiecznego sposobu wykonania poszczególnych ćwiczeń, uzupełnione właściwymi opisami.

Urządzenia powinny być dobrane tak, aby umożliwić realizowanie treści podstawy programowej. Wokół ogródka może być utworzona bieżnia umożliwiająca maszerowanie i bieganie, z możliwością zbudowania toru przeszkód.

Wyznaczony przez szkołę teren powinien być odpowiednio zabezpieczony. Ogrodzenie i nawierzchnia pod urządzeniami muszą być wykonane z materiałów zapewniających bezpieczeństwo. Szkoła, organizując ogródek szkolny, powinna zwrócić uwagę nie tylko na bezpieczeństwo dzieci, poprzez zapewnienie ogrodzenia zabezpieczającego dzieci przed wybiegnięciem na ulicę i zapewnienie odpowiedniej odległości pomiędzy urządzeniami, ale również na zabezpieczenie przed zniszczeniem sprzętu rekreacyjnego umieszczonego w ogródku. Należy ponadto umożliwić dzieciom korzystanie z ogródka po zakończeniu zajęć szkolnych oraz w weekendy pod opieką rodziców. Należy pamiętać również o zorganizowaniu miejsca do przebrania się i pozostawienia odzieży – np. wolnostojące wieszaki lub ścianka z wieszakami i ławeczkami.

„Kraina sprawności i zdrowia na deszcz” to miejsce do zabawy i wypoczynku w szkole. Najważniejszym celem, jaki ma spełniać wyposażenie tego miejsca to zaspokajanie naturalnej, rozwojowej potrzeby ruchu i zabawy, które są właściwe dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Połączenie tego celu z równoczesną możliwością kształtowania koncentracji uwagi, zdolności manualnych czy precyzji ruchu, stwarzać będzie podstawy do osiągnięcia sukcesu, jakim jest wszechstronny i harmonijny rozwój psychoruchowy dzieci w młodszym wieku szkolnym.

Wyposażenie „Krainy sprawności i zdrowia na deszcz” umożliwi:

- naukę przez zabawę właściwą dla dziecka sześciu - i siedmioletniego,
- kształtowanie umiejętności i kompetencji kluczowych opisanych w podstawie programowej,
- naukę przez swobodne manipulowanie przedmiotami i obiektami zastępczymi,
- stymulację wielozmysłową, która umożliwi pracę z uczniem z zaburzeniami sensorycznymi,
- diagnozę i terapię mającą wpływ na zmniejszenie zaburzeń i niepełnosprawności.

Cennym walorem wyposażenia jest stworzenie naturalnych sytuacji do diagnozy i terapii, dzięki czemu możliwa będzie wczesna rehabilitacja ruchowa, ćwiczenie właściwej postawy ciała i nawyków ruchowych, koordynacji wzrokowo-ruchowej, koncentracji uwagi i orientacji

w przestrzeni i schemacie ciała. Na podkreślenie zasługuje także prospołeczna funkcja wyposażenia „Krainy sprawności i zdrowia na deszcz” polegająca na naturalnym przygotowaniu dzieci do prawidłowego organizowania i spędzania czasu wolnego oraz współdziałania w grupie rówieśniczej.

Wyposażenie „Krainy sprawności i zdrowia na deszcz” to kolorowe, przyjazne i różnorodne pomoce dydaktyczne - np. duże miękkie klocki. Posiadają one nie tylko walory poznawcze, ale także estetyczne i będą pozytywnie oddziaływały na dzieci, tworząc radosne warunki ich pobytu w szkole.

VII. KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU

W 2009 roku na realizację programu przeznaczona jest w budżecie państwa kwota 40.000 tys. zł, zaplanowanych w rezerwie celowej nr 62 „Dofinansowanie zadań wynikających z obniżenia wieku szkolnego”. W roku 2010 planowane jest wydatkowanie 284.000 tys. zł., a w roku 2011 - 296.000 tys. zł.

VIII. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

Organem koordynującym program jest Minister Edukacji Narodowej.

Koordynatorem programu w szkołach podstawowych na szczeblu wojewódzkim jest wojewoda, realizujący zadanie przez kuratora oświaty. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia prowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego koordynatorem programu jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W odniesieniu do szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i osoby fizyczne – realizatorami programu na szczeblu lokalnym są odpowiednio – marszałek województwa, starosta, wójt (burmistrz, prezydent miasta), we współpracy z dyrektorami szkół.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Wysokość przekazanych środków finansowych dla poszczególnych województw będzie uzależniona od liczby uczniów w klasach I-III w poszczególnych szkołach według stanu na 30 września 2008 r. Dla szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. brana jest pod uwagę liczba uczniów klas I-III według stanu na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania.

W roku 2009 program jest finansowany ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 62 „Dofinansowanie zadań wynikających z obniżenia wieku szkolnego”, będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. W latach 2010 i 2011 środki na realizację programu zostaną wyodrębnione w stosownej rezerwie celowej budżetu państwa.

Organy prowadzące szkoły ubiegające się o dofinansowanie w ramach niniejszego programu, będą planowały wkład własny przeznaczony na jego realizację. Za wkład własny uważa się wkład finansowy lub wkład rzeczowy obejmujący w szczególności właściwe przygotowanie terenu, na którym będzie zlokalizowany ogródek szkolny, lub właściwe przygotowanie sali w szkole z przeznaczeniem na miejsce zabaw.

W terminie określonym w harmonogramie realizacji programu dyrektorzy z własnej inicjatywy albo na wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców lub rady szkoły, wystąpią do organów prowadzących - tj. odpowiednio do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, marszałka województwa, starosty, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), osoby prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej - z wnioskami o środki finansowe na:

- 1) zakup wyposażenia do „Krainy sprawności i zdrowia na słońce”
- 2) zakup wyposażenia do „Krainy sprawności i zdrowia na deszcz”
- 3) zwrot kosztów zakupów sprzętu rekreacyjnego i pomocy dydaktycznych poniesionych przez organy prowadzące w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 1 października 2010 r.

W okresie trwania programu każda szkoła może otrzymać jeden raz wsparcie finansowe na sprzęt rekreacyjny do ogródków szkolnych i jeden raz wsparcie finansowe na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole.

Wnioski dyrektorów szkół zostaną zweryfikowane przez organ prowadzący.

Następnie organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego, osobą prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną sporządza wniosek w sprawie zakupu sprzętu rekreacyjnego i pomocy dydaktycznych oraz zwrotu kosztów ich zakupu. Sporządzając wniosek w sprawie doposażenia szkół w sprzęt rekreacyjny i pomoce dydaktyczne organ prowadzący współpracuje z dyrektorami szkół w celu właściwego zdiagnozowania potrzeb w zakresie doposażenia szkół.

Organ prowadzący kieruje wniosek do wojewody.

Wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania zbiorczą informację o wartości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokona podziału środków na poszczególne województwa oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na podstawie informacji o wartości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego.

Minister Edukacji Narodowej dzieli środki budżetu państwa zaplanowane w danym roku budżetowym na realizację programu rządowego proporcjonalnie do wartości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego.

Wojewoda, uwzględniając kryteria oceny wniosków organów prowadzących (określone w wydany na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty rozporządzeniu Rady Ministrów), dokonuje oceny wniosków otrzymanych od organów prowadzących oraz decyduje o wysokości kwoty dofinansowania dla danego organu prowadzącego, w ramach limitu środków przyznanych na województwo.

W przypadku, gdy organem prowadzącym szkołę jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zweryfikowaniu wniosków dyrektorów szkół, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sporządza wniosek, w którym określa wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego. Wniosek o dofinansowanie minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Organy prowadzące szkoły podejmują działania, których celem jest przygotowanie szkół do zaspokojenia potrzeb dzieci, które od 1 września 2009 roku rozpoczną realizowanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, a także potrzeb dzieci sześciolletnich, które od

września 2009 r. rozpoczną naukę w szkole. W związku z tym program dopuszcza również możliwość udzielenia wsparcia finansowego polegającego na zwrocie kosztów zakupu sprzętu rekreacyjnego i pomocy dydaktycznych poniesionych przez organy prowadzące w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 1 października 2010 r., czyli do upływu ostatniego przewidzianego w programie rządowym terminu składania wniosków o udzielenie wsparcia finansowego.

Szkołom, w których klasy I-III liczą od 1 do 39 uczniów, udziela się wsparcia finansowego w wysokości do 30.000 zł z przeznaczeniem na sprzęt rekreacyjny do ogródka szkolnego (ogródków szkolnych) oraz w wysokości do 4.000 zł z przeznaczeniem na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole.

Szkołom, w których klasy I-III liczą od 40 do 69 uczniów, udziela się wsparcia finansowego w wysokości do 30.000 zł z przeznaczeniem na sprzęt rekreacyjny do ogródka szkolnego (ogródków szkolnych) oraz w wysokości do 6.000 zł z przeznaczeniem na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole.

Szkołom, w których klasy I-III liczą od 70 do 179 uczniów, udziela się wsparcia finansowego w wysokości do 45.000 zł z przeznaczeniem na sprzęt rekreacyjny do ogródka szkolnego (ogródków szkolnych) oraz w wysokości do 8.000 zł z przeznaczeniem na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole.

Szkołom, w których klasy I-III liczą od 180 do 249 uczniów, udziela się wsparcia finansowego w wysokości do 60.000 zł z przeznaczeniem na sprzęt rekreacyjny do ogródka szkolnego (ogródków szkolnych) oraz w wysokości do 8.000 zł z przeznaczeniem na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole.

Szkołom, w których klasy I-III liczą 250 uczniów i więcej, udziela się wsparcia finansowego w wysokości do 60.000 zł z przeznaczeniem na sprzęt rekreacyjny do ogródka szkolnego (ogródków szkolnych) oraz w wysokości do 12.000 zł z przeznaczeniem na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole.

Środki finansowe przyznane na województwo wojewodowie podziela między organy prowadzące, w taki sposób, aby otrzymana przez organy prowadzące kwota pomocy finansowej była nie niższa od kwoty wnioskowanej.

Wydatkowanie przez organ prowadzący środków finansowych przyznanych z budżetu państwa na zakup sprzętu rekreacyjnego i pomocy dydaktycznych w szkołach i placówkach odbywać się

będzie z uwzględnieniem przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.).

Organy prowadzące nadzorują sposób wykorzystywania zakupionych zestawów sprzętu rekreacyjnego i pomocy dydaktycznych w szkołach w ramach programu - „Radosna szkoła - kraina sprawności i zdrowia”.

X. ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

1. Organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego, osobą prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną sporządza wniosek zbiorczy na podstawie wniosków jednostkowych otrzymanych od dyrektorów szkół. W przypadku, gdy organem prowadzącym publiczną szkołę jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dyrektorzy szkół i placówek składają wnioski jednostkowe do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
2. Wniosek jednostkowy dyrektora szkoły powinien zawierać dane o szkole, której wniosek dotyczy, obejmujące w szczególności:
 - 1) nazwę i jej adres,
 - 2) liczbę uczniów w klasach I-III, według danych na dzień 30 września 2008 r.,
 - 3) zadeklarowaną liczbę uczniów sześciolletnich w klasach pierwszych,
 - 4) zwięzły opis dotyczący wyposażenia szkoły w sprzęt rekreacyjny i pomoce dydaktyczne, w tym przygotowania do realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego, w szczególności w zakresie pracy z dzieckiem sześciolletnim,
 - 5) zwięzły opis i harmonogram planowanych działań dotyczących wyposażenia szkoły w sprzęt w kolejnych latach, w szczególności związanych z obniżeniem wieku obowiązku szkolnego do lat sześciu,
 - 6) kalkulację kosztów zakupu sprzętu rekreacyjnego lub pomocy dydaktycznych, a w przypadku wniosku o udzielenie wsparcia finansowego polegającego na zwrocie kosztów zakupów – informację o poniesionych kosztach,
 - 7) wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego,
 - 8) informację o wkładzie własnym.

Jednostkowe wnioski dyrektorzy szkół składają w terminach określonych w harmonogramie programu.

3. Organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego, osobą prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną sporządza zbiorczy wniosek zgodnie z założeniami programu. W przypadku, gdy organem prowadzącym szkołę jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zweryfikowaniu wniosków jednostkowych dyrektorów szkół, minister właściwy sporządza wniosek o dofinansowanie.

4. Wniosek zbiorczy organu prowadzącego powinien zawierać:

1) liczbę szkół, które powinny zostać wyposażone w sprzęt rekreacyjny do ogródków szkolnych w podziale według liczby uczniów klas I-III według stanu na dzień 30.09.2008 r. oraz z wyszczególnieniem zadeklarowanej liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych,

2) liczbę szkół, które powinny zostać wyposażone w pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole w podziale według liczby uczniów klas I-III według stanu na dzień 30.09.2008 r. oraz z wyszczególnieniem zadeklarowanej liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych,

3) liczbę szkół w podziale według liczby uczniów klas I-III według stanu na dzień 30.09.2008 r. oraz z wyszczególnieniem zadeklarowanej liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych, które powinny zostać objęte zwrotem poniesionych kosztów zakupu sprzętu rekreacyjnego i pomocy dydaktycznych,

4) dane o szkołach, których wniosek dotyczy, obejmujące w szczególności:

a) nazwy i ich adresy,

b) liczbę uczniów w klasach I-III według danych na dzień 30 września 2008,

c) zadeklarowaną liczbę uczniów sześciolletnich w klasach pierwszych,

d) zwięzły opis dotyczący wyposażenia szkoły w sprzęt rekreacyjny i pomoce dydaktyczne, w tym przygotowania do realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego, w szczególności w zakresie pracy z dzieckiem sześciolletnim,

e) zwięzły opis i harmonogram planowanych działań dotyczących wyposażenia szkoły w sprzęt rekreacyjny i pomoce dydaktyczne w kolejnych latach, w

szczegółności działań związanych z obniżeniem wieku rozpoczynania obowiązków szkolnego do sześciu lat,

- f) kalkulację kosztów zakupu sprzętu rekreacyjnego lub pomocy dydaktycznych, a w przypadku wniosku o udzielenie wsparcia finansowego polegającego na zwrocie kosztów zakupów – informację o poniesionych kosztach,
- g) wnioskowaną kwotą wsparcia finansowego,
- h) informacje o wkładzie własnym.

5. Organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego, osobami prawnymi niebędącymi jednostkami samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi składają wnioski o dotacje do wojewody, natomiast minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego składa wnioski o dofinansowanie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w terminie określonym w harmonogramie programu.

6. Wojewodowie dokonują oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego uwzględniając następujące kryteria:

- 1) zadeklarowaną liczbę dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych,
- 2) kompleksowość planowanych działań związanych z wyposażeniem szkół, w szczególności w zakresie spełniania wymogów podstawy programowej,
- 3) potrzeby szkoły w zakresie sprzętu rekreacyjnego i pomocy dydaktycznych,
- 4) wkład własny.

7. Wojewoda udziela wsparcia finansowego organowi prowadzącemu będącemu jednostką samorządu terytorialnego, inną osobą prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną, natomiast w przypadku, gdy organem prowadzącym szkołę jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego dofinansowanie ze środków budżetu państwa przekazuje Minister Finansów ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

8. Niewykorzystane lub wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem wsparcie finansowe podlega zwrotowi na zasadach określonych w *ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

XI. ZADANIA DLA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

1. Poinformowanie, za pośrednictwem kuratorów oświaty, organów prowadzących o programie i sposobie jego realizacji.
2. Podział środków z rezerwy celowej pomiędzy wojewodów i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, którzy złożą wnioski.
3. Wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy celowej dla poszczególnych wojewodów i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz poinformowanie wojewodów oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wysokości przyznanego limitu środków.
4. Systematyczne monitorowanie realizacji programu.
5. Coroczne zbieranie danych o realizacji programu od wojewodów oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
6. Opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu na terenie całego kraju.

XII. MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Organy prowadzące szkoły dokonają oceny przygotowania szkół w zakresie realizowania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, w tym obniżenia wieku obowiązku szkolnego do szóstego roku życia.

Organy prowadzące szkoły (jednostki samorządu terytorialnego i osoby prawne lub fizyczne) sporządzą i przedłożą wojewodzie sprawozdania merytoryczne, zawierające ocenę efektów realizacji programu i wnioski dotyczące jego kontynuacji oraz sprawozdania finansowe z realizacji programu.

Wojewoda dokona rocznej oceny efektów realizacji programu na terenie województwa, sporządzi sprawozdanie w tej sprawie oraz przedłoży je Ministrowi Edukacji Narodowej.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przedłoży sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdania finansowe ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Minister Edukacji Narodowej dokona rocznej oceny efektów realizacji rządowego programu wspierania w latach 2009-2011 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Radosna szkoła – kraina sprawności i zdrowia” i przedłoży Radzie Ministrów sprawozdanie w tej sprawie.

XIII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały w sprawie rządowego programu wspierania w latach 2009-2011 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach podstawowych i ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia – „ <i>Radosna szkoła – kraina sprawności i zdrowia</i> ”	do dnia 2 czerwca 2009 r.
2.	Wydanie <i>rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach podstawowych i ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia.</i>	do dnia 2 czerwca 2009 r.
3.	Poinformowanie organów prowadzących przez Ministra Edukacji Narodowej o możliwości korzystania z dofinansowania.	- do dnia 10 czerwca 2009 r.
4.	Złożenie przez dyrektorów szkół wniosków do organów prowadzących.	- do dnia 24 czerwca 2009 r. - dla dotacji przyznawanych w latach 2010-2011 do dnia 1 października roku poprzedzającego rok, w którym będzie przyznana dotacja

5.	Złożenie przez organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego, innymi osobami prawnymi lub osobami fizycznymi wniosków do wojewody.	- do dnia 8 lipca 2009 r. - dla dotacji przyznawanych w latach 2010 i 2011 do dnia 1 listopada roku poprzedzającego rok, w którym będzie przyznana dotacja.
6.	Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej wniosków przez wojewodów. Przekazanie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosku o dofinansowanie do Ministra Edukacji Narodowej.	- do dnia 29 lipca 2009 r. - w latach 2010 i 2011 do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym będzie przyznana dotacja
7.	Wystąpienie Ministra Edukacji Narodowej do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie środków rezerwy celowej zawierającym propozycję podziału środków pomiędzy poszczególnych wojewodów oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.	- do dnia 14 sierpnia 2009 r. - dla dotacji przyznawanych w latach 2010 i 2011 w terminie 21 dni od daty przyjęcia ustawy budżetowej na dany rok
8.	Dokonanie oceny wniosków i podział środków przez wojewodów oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.	- do dnia 10 września 2009 r. - dla dotacji przyznawanych w latach 2010-2011 w terminie 35 dni od daty przyjęcia ustawy budżetowej
9.	Przedłożenie do Ministra Finansów przez wojewodów oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosków o zwiększenie budżetu, z podaniem klasyfikacji budżetowej.	- do dnia 10 września 2009 r. - w latach 2010 – 2011 - w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia Ministra Edukacji Narodowej

		do Ministra Finansów w sprawie zwiększenia budżetu wojewodów.
10.	Przekazanie wojewodom oraz Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego środków przez Ministra Finansów.	- do dnia 30 września 2009 r.
11.	Przekazanie przez wojewodę wsparcia finansowego organom prowadzącym będącym jednostkami samorządu terytorialnego, innymi osobami prawnymi lub osobami fizycznymi.	- do dnia 15 października 2009 r. - do dnia 30 kwietnia w latach 2010 i 2011.
12.	Przekazanie wojewodzie przez organy prowadzące uczestniczące w danym roku w programie sprawozdania merytorycznego i finansowego. Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej sprawozdania merytorycznego i finansowego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w danym roku.	- do dnia 15 grudnia 2010 r, 2011r, lub 2012 r. sprawozdanie finansowe i merytoryczne
13.	Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej sprawozdań przez wojewodów.	do dnia 31 stycznia roku przyznania dotacji
14.	Analiza i ocena realizacji programu w skali kraju przez Ministra Edukacji Narodowej.	do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku przyznania dotacji

XIV. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Niezbędne będzie wydanie, zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach podstawowych i ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia.